

УДК 631.563 : 664.236 : 633.11

Гулько С.М., канд. техн. наук, доцент

Курмаз В.В., студент агробіологічного факультету

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: cgunko@gmail.com

ДИНАМІКА ЗМІНИ КІЛЬКОСТІ ТА ЯКОСТІ КЛЕЙКОВИНИ У ЗЕРНІ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА ДОВГОТРИВАЛОГО ЗБЕРІГАННЯ

Кількість і якість клейковини у зерні пшениці залежить від сорту, умов вирощування (кліматична зона, ґрунт, погодно-кліматичні умови, попередник, зона зрошення, система удобрення) та режимів і тривалості зберігання.

Метою досліджень було визначення впливу сортових особливостей, тривалості зберігання зерна пшениці озимої на кількість та якість клейковини. Об'єкти досліджень – зерно пшениці озимої сортів 'Поліська 90', 'Смуглянка', 'Подільська', 'Перлина Лісостепу', 'Одеська-267' та 'Миронівська-65'. Зерно зберігали впродовж року при двох режимах: в умовах звичайного сховища (нерегульований температурний режим) та в охолодженому стані при температурі 5–10°C.

За вмістом клейковини зразки пшениці різко відрізнялися. Найменше було клейковини у зразка сорту 'Смуглянка' – 21,3 % та 'Миронівська 65' – 21,6%, а найбільше – у 'Поліської 90' – 29,8 %.

За цей час зберігання збільшення кількості клейковини склало в середньому для всіх сортів 0,6%. Якість сирової клейковини покращилась, вона стала більш пружною. У досліджуваних зразках в процесі зберігання кількість клейковини незначно змінювалася, в середньому по термінах зберігання в регульованих та в нерегульованих умовах до 0,3%.

За якістю клейковини зразки досліджуваних сортів пшениці можна умовно віднести до 2-х

груп (група А ІДК – 100-105, група Б ІДК – 80-95). Зразки групи якості А і Б, в процесі зберігання змінювали показники якості по різному.

Зразки зерна пшениці сортів групи А із якістю клейковини (ІДК 100-105) в процесі зберігання в середньому зміцнювали клейковину в нерегульованих умовах до 6-ти місяців, а при подальшому зберіганні клейковина слабшала на 1,7-2,0 од.п. в порівнянні з попереднім терміном зберігання тоді, як в регульованих умовах зміцніла до 12 місяців на 4,3 од.п. ІДК.

Таким чином, проведені дослідження дозволяють зробити висновок, що зміни, які відбуваються в зерні в процесі зберігання залежать від його початкової якості. Так, в зерні пшениці сортів 'Смуглянка', 'Поліська 90', 'Миронівська-65', клейковина якого слабка, в процесі зберігання в нерегульованих умовах вона погіршується і стає ще більш слабкою після 6 місяців, що призводить до погіршення хлібопекарських властивостей, зменшується поглинальна здатність, тісто розріджується. Таке зерно краще зберігати в охолодженому стані, показник якості ІДК більш стабільний протягом року. Також зерно пшениці сортів 'Подільська', 'Перлина Лісостепу', 'Одеська 267' з міцною клейковиною також краще зберігати при регульованому температурному режимі, там біохімічні процеси протікають повільніше.

УДК 632.651

Деркач О. С., магістр

Бабич О. А., кандидат біол. наук, доцент кафедри ентомології м. проф. М.П. Дядечка

Бабич А. Г., кандидат с.-г. наук, доцент, завідувач кафедри інтегрованого захисту та карантину рослин

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: nubpbabich@gmail.com

ФАУНА ФІТОПАРАЗИТИЧНИХ НЕМАТОД СОЇ

У природних ценозах міжвидові зв'язки збалансовані, а популяція нематод у ґрунті характеризується низькою чисельністю. На відміну від цього в агроценозах трофічні зв'язки порушені, що призводить до зменшення видового різноманіття та до збільшення чисельності ряду видів патогенних організмів у тому числі і фітопаразитичних нематод та потенційної небезпеки виникнення зумовлених ними хвороб. При значній насиченості сівозмін рослинами-господарями відбувається звуження кількісного складу з одночасним збільшенням чисельності окремих видів нематод. Проте видовий склад нематод в агроценозах сої в Україні залишається слабо вивченим.

Дослідження проводили в ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» Васильківського району Київської області. У ризосфері сої виявлено 26 видів фітонематод, які належать до 23 родів, 15 родин та 5 рядів.

Серед фітогельмінтів були виявлені: *Ditylenchus destructor*, *Pratylenchus pratensis*, *Paratylenchus nanus*, *Tylenchorhynchus dubius*, *Helicotylenchus dihystera*.

Сапробіотичні нематоди були представлені наступними видами: *Pelodera teres*, *Mesodorylaimus bastiany*, *Mesorabditis monochystera*, *Cephalobus persegnis*, *Eucephalobus oxiuroides*, *Eucephalobus mucronatus*, *Acrobeloides butschli*, *Eudorylaimus monohystera*, *Panagrolaimus rigidus*, *Eudorilaimus*